

MANAGEMENTUL LIMFEDEMULUI SECUNDAR: OPȚIUNI CHIRURGICALE, CONSERVATOARE ȘI FARMACOLOGICE

Alexandra Apăre, Mariana Jian, Vitalie
Cobzac, Viorel Nacu, Ilinca Marandici

Conducător științific: Alina Stoian

Catedra de ortopedie și traumatologie, USMF „Nicolae Testemițanu”,
Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Sistemul limfatic are un rol crucial în echilibrul lichidelor, imunitate și transportul lipidelor. Limfedemul, o afecțiune cronică, poate apărea după intervenții chirurgicale, infecții sau traumatisme. Netratat evoluează cu fibroză tisulară, infecții și alterarea funcției segmentului afectat. **Scop.** Lucrarea dată reprezintă o sinteză și o analiză a datelor din literatura internațională privind opțiunile chirurgicale, conservatoare și farmacologice pentru tratamentul limfedemului secundar. **Material și metode.** Cercetarea se bazează pe o revizuire narativă a literaturii științifice din baze de date internaționale, acoperind perioada 2016–2024. Sunt investigate metodele chirurgicale, conservatoare și farmacologice în tratamentul limfedemului secundar. Analiza include studii clinice, rapoarte de caz și recenzii sistematice relevante. **Rezultate.** Terapia decongestivă complexă constă terapie compresivă cu bandaj, drenaj limfatic manual, îngrijirea pielii și exerciții. Tehnicile chirurgicale precum anastomoza limfo-venoasă și transplantul de ganglioni limfatici repară sau creează căi alternative pentru limfă. Tehnicile chirurgicale reductive precum liposucția și excizia subcutanată îndepărtează țesuturile moi edematoase și fibroase. Terapia cu celule stem reprezintă

o abordare inovativă, cu potențial. Terapiile farmacologice cu administrarea de VEGF C, doxiciclină sau tacrolimus au demonstrat la nivel preclinic efecte antiinflamatoare, antifibrotice și stimularea limfangiogenezei. **Concluzii.** Educația pacienților este prima etapă pentru managementul limfedemului și o eficiență terapeutică. Metodele chirurgicale oferă pacienților tratamente inovatoare, care pot reduce semnificativ severitatea bolii, atenua simptomele și îmbunătăți considerabil calitatea vieții pacienților. **Cuvinte-cheie:** limfedem secundar, sistem limfatic, celule stem, drenaj.

THE MANAGEMENT OF SECONDARY LYMPHEDEMA: SURGICAL, CONSERVATIVE, AND PHARMACOLOGICAL APPROACHES

Alexandra Apăre, Mariana Jian, Vitalie
Cobzac, Viorel Nacu, Ilinca Marandici

Scientific adviser: Alina Stoian

Department of Orthopedics and Traumatology, *Nicolae Testemițanu*
University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. The lymphatic system plays a crucial role in fluid balance, immunity, and lipid transport. Lymphedema, a chronic condition, that can occur after surgery, infection, or trauma. If left untreated lymphedema progresses with tissue fibrosis, infection, and impaired function of the affected segment. **Objective.** This paper is a synthesis and analysis of data from the international literature on surgical, conservative, and pharmacological options for the management of secondary lymphedema. **Material and methods.** The research is based on a narrative review of scientific literature from international databases, covering the period 2016–2024. It investigates surgical, conservative, and pharmacological methods for the treatment of secondary lymphedema. The analysis includes clinical studies, case reports, and relevant systematic reviews. **Results.** Complex decongestive therapy (CDT) consists of compression therapy with bandaging, manual lymphatic drainage, skin care, and exercise. Surgical techniques such as lymphovenous anastomosis and lymph node transplantation repair or create alternative pathways for lymph. Reductive surgical techniques such as liposuction and subcutaneous excision target the removal of edematous and fibrous soft tissues. Stem cell therapy is an innovative approach with promising potential. Pharmacological therapies with VEGF-C, doxycycline, or tacrolimus have demonstrated anti-inflammatory, antifibrotic, and lymphangiogenic effects in preclinical studies. **Conclusion.** Patient education is a cornerstone of effective lymphedema management and therapeutic efficacy. Surgical methods offer patients innovative treatments that can significantly reduce the severity of the disease, alleviate symptoms, and greatly enhance patients' quality of life. **Keywords:** lymphatic system, stem cells, drainage, secondary lymphedema.